

Mazāk zināmas nodokļu un administratīvās prasības pārrobežu e-komercijā 2/34/21

Projektu vadītājs nodokļu konsultāciju nodaļā, PwC Latvija
Matīss Auziņš

Vecākais projektu vadītājs nodokļu pārvaldības un grāmatvedības nodaļā, PwC Latvija

Juris Boiko

Vairākkārt esam rakstījuši par PVN piemērošanu tālpārdošanai un jaunajiem PVN vienkāršošanas režīmiem *One Stop Shop* ("OSS") un *Import One Stop Shop* ("IOSS"), kas ļauj reģistrēties PVN vajadzībām vienā ES dalībvalstī, lai samaksātu PVN par preču tālpārdošanu patērētājiem, kas atrodas visās dalībvalstīs. Šajā rakstā apskatīsim, kādi citi nodokļu vai administratīvie pienākumi var rasties citā dalībvalstī, nodarbojoties ar pārrobežu e-komerciju.

Dabas resursu nodoklis

Visām dalībvalstīm ir pienākums ieviest pasākumus, kas nodrošina iepakojuma un citu videi kaitīgu preču savākšanu, tomēr katra dalībvalsts var izvēlēties, kā sasniegt šo mērķi. Līdzīgi Latvijai arī citās dalībvalstīs (piemēram, Igaunijā un Lietuvā) ārvalstu uzņēmumiem, kas piegādā preces šīs valsts patērētājiem, var būt pienākums maksāt dabas resursu nodokli (vai līdzīgu nodokli) atbilstoši katras dalībvalsts regulējumam vai nodrošināt ievestā iepakojuma vai videi kaitīgo preču savākšanu (tieši vai ar kādas organizācijas starpniecību). Atkarībā no dalībvalsts šāds pienākums var rasties, arī izmantojot OSS un IOSS preču tālpārdošanas vienkāršošanas režīmus. Turklāt katrā dalībvalstī ir atšķirīgas nodokļa likmes un samaksas prasības, kas jāizpilda preču pārdevējam.

Maksa par tukšo materiālo nesēju un reproducēšanai izmantojamo iekārtu ieviešanu

Latvijā par tukšo materiālo nesēju (USB zibatmiņu, datoru cieta disku) un reproducēšanai izmantojamo iekārtu (datoru, viedtālruni) ieviešanu jāmaksā atlīdzība, kas tiek proporcionāli sadalīta starp autoriem, izpildītājiem un fonogrammu un filmu producentiem. Līdzīgs pienākums ir ieviests arī citās dalībvalstīs, tostarp Igaunijā un Lietuvā, un prasība veikt šādus maksājumus attiecas arī uz ārvalstu uzņēmumiem, kas ievieš preces, par kurām jāveic maksājums.

Intrastat atskaites

Uzņēmumiem, kas sasnieguši robežvērtības, izvestot preces no Latvijas uz citu dalībvalsti vai ieviešot preces no dalībvalsts Latvijā, jāuzskaita izvedums vai ieviedums Intrastat pārskata veidlapās, kurās jānorāda informācija par precēm un to vērtība. Līdzīga prasība pastāv arī citās dalībvalstīs attiecībā uz dalībvalsts PVN maksātāju reģistrā reģistrētiem uzņēmumiem, bet atsevišķās valstīs var attiekties arī uz uzņēmumiem, kas reģistrējušies OSS režīmam.

Reģistrēšanās dažādos reģistros

Ārvalsts uzņēmumam, kas Latvijā pārdod pārtikas preces, pārtikas piedevas, vitamīnus, medicīnas preces un citas speciālām prasībām pakļautas preces, ir pienākums tās reģistrēt vai pašam reģistrēties attiecīgā reģistrā. Latvijas uzņēmumam, kas pārdod preces citas valsts patērētājiem, varētu būt pienākums tās

reģistrēt vai pašam reģistrēties kā šādu preču pārdevējam konkrētajā valstī. Tāpēc ieteicams izvērtēt, vai preces ir pakļautas speciālām prasībām šajā dalībvalstī un, ja ir pakļautas, vai ir pienākums reģistrēt preces vai uzņēmumu, kas tās pārdod.

Ziņošanas pienākums par darījumiem

Iepriekš jau rakstījām, ka ES Padome ir pieņēmusi [Direktīvu \(ES\) 2021/514 \("DAC7"\)](#), kas groza [Direktīvu 2011/16/ES](#) par administratīvo sadarbību nodokļu jomā. Ar 2023. gadu DAC7 uzliek pienākumu digitālajām platformām un platformu operatoriem sniegt informāciju par digitālās platformas izmantojošo pārdevēju ienākumiem. Šie noteikumi ievieš ziņošanas pienākumu digitālajām platformām, kas atrodas gan ES, gan ārpus tās. Līdzīgs ziņošanas pienākums par digitālajā vidē sniegtiem pakalpojumiem jau šobrīd ir spēkā Beļģijā. Līdz ar to, nodarbojoties ar e-komerciju¹, iesakām izvērtēt, vai šāds ziņošanas pienākums nepastāv arī valstī, kurā atrodas uzņēmuma klienti, un vai uzņēmums nav pakļauts ziņošanas pienākumam.

Secinājumi

Lai izvairītos no riska, ka netiek izpildītas nodokļu, citu maksājumu vai administratīvās prasības citās dalībvalstīs, kuru patērētājiem preces tiek piegādātas, iesakām noskaidrot, vai nepastāv pienākums maksāt dabas resursu nodokli (vai līdzīgu nodokli) un maksu par tukšo materiālo nesēju un reproducēšanai izmantojamo iekārtu ieviešanu, un vai nepastāv pienākums iesniegt pārskatu un reģistrēties uzņēmumu vai preču reģistros, kā arī citi līdzīgi pienākumi valstī, kurā atrodas uzņēmuma klienti.

¹PwC vebinārs 23. septembrī "E-komercija. Būtiskas izmaiņas PVN regulējumā no 1. jūlija. Nodokļa un juridiskie aspekti."